

Pohjois-Savon liitto

Maakuntakaavoituskatsaus 2023

Sisällys

0. Esipuhe

1. Ajankohtaista

2. Voimassa olevat maakuntakaavat

3. Vireillä oleva maakuntakaava: Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe

4. Vireille tuleva maakuntakaava

5. Maakuntakaavan oikeusvaikutukset*

5.1 Maakuntakaavan joustaminen

6. Maankäytönsuunnittelun vuosikatsaus

6.1 Maankäytönsuunnittelun vuosikatsaus - yleiskaavoitus

7. Teemasivut: Aurinkovoimapotentialin selvitys

7.1 Tuulivoimarakentamisen yhteisvaikutukset

7.2 Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

8. Yhteystietomme

*) Tarkempi kuvaus maakuntakaavan oikeusvaikutuksista löytyy Pohjois-Savon liiton [www-sivulta](http://www.pohjois-savo.fi) osoitteesta:

[Maakuntakaavan oikeusvaikutukset \(pohjois-savo.fi\)](http://www.pohjois-savo.fi/maakuntakaavan_oikeusvaikutukset)

0. Esipuhe

Maakunnan liitto tiedottaa alueensa kunnille vireillä olevista suunnitelmistaan ja muista kuntien alueiden käytön suunnitteluun, rakennettuun ympäristöön ja rakentamisen ohjaukseen vaikuttavista toimenpiteistä (MRA 15 §). Lisäksi liitto seuraa maakunnan suunnittelun edellyttämää alueidenkäytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilaa ja kehitystä alueellaan (MRA 2§). Liitto tiedottaa em. asioista vuosittain maakuntakaavoituskatsauksessa.

Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutuksen seurannan valmistelu jatkuu vuoden 2023 aikana.

Väestönkehityksen kannalta positiiviset koronavuodet ovat takana päin, mutta 2010 -luvun synkempiin väestökehityksen lukuihinkin on vielä matkaa.

Pohjois-Savon väkiluku laski v. 2022 tammi-marraskuussa ennakkotietojen mukaan 543 hengellä. Pohjois-Savossa syntyi tammi-marraskuussa 1 682 lasta, mikä oli noin 110 lasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuolleiden määrä kasvoi vuoden takaisesta 240 hengellä, ja kuolleita oli maakunnassa 3 039.

Pohjois-Savo on saanut kuluvan vuoden aikana muuttovoittoa muualta Suomesta 112 henkeä ja ulkomailta 676 henkeä. Vuotta aiemmin muuttovoittoa kertyi muualta Suomesta 730 henkeä ja ulkomailta 560 henkeä. Vuonna 2021 väkiluku kasvoi samalla ajanjaksolla 280 hengellä. Vuotta aiemmin väkiluku laski 600 hengellä ja vuosina 2017–2019 keskimäärin 1 030 hengellä.

1. Ajankohtaista

Vuodesta 2023 on tulossa tiivis maakunta-kaavaehdotuksen laatimisen ja viimeistelyn vuosi. Alustava Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen kaavaehdotus laadittiin luonnoksista saadun palautteen perusteella loppuvuoden 2022 aikana.

Vaikutustenarviointi käynnistyi työpajassa 13.12.2022. Siinä apunamme on Sweco Finland Oy. Kokonaisvaikutusten arviointi saadaan valmiiksi alkuvuodesta. Keväällä järjestetään maakuntakaavan viranomaiskuuleminen ja kesälomakauden jälkeen kaavaehdotus pidetään julkisesti nähtävillä.

Vuoden 2023 aikana pidetään vähintään kolme aluerakennetyöryhmän kokousta: maaliskuussa ehdotuksen kaava-aineistosta, keväällä viranomaispalautteesta ja julkisen nähtävilläpidon kaava-aineistosta ja syksyn aikana palautteesta, vastineista ja hyväksymiskäsittelyyn viemisestä.

Lisäksi järjestämme maakuntakaavaa koskevia neuvotteluja eri sidosryhmien kanssa pitkin vuotta. Ensimmäisenä alkuvuodesta ovat vuorossa virtuaaliaamukahvit teamsissa vaikutustenarvioinnin tuloksista.

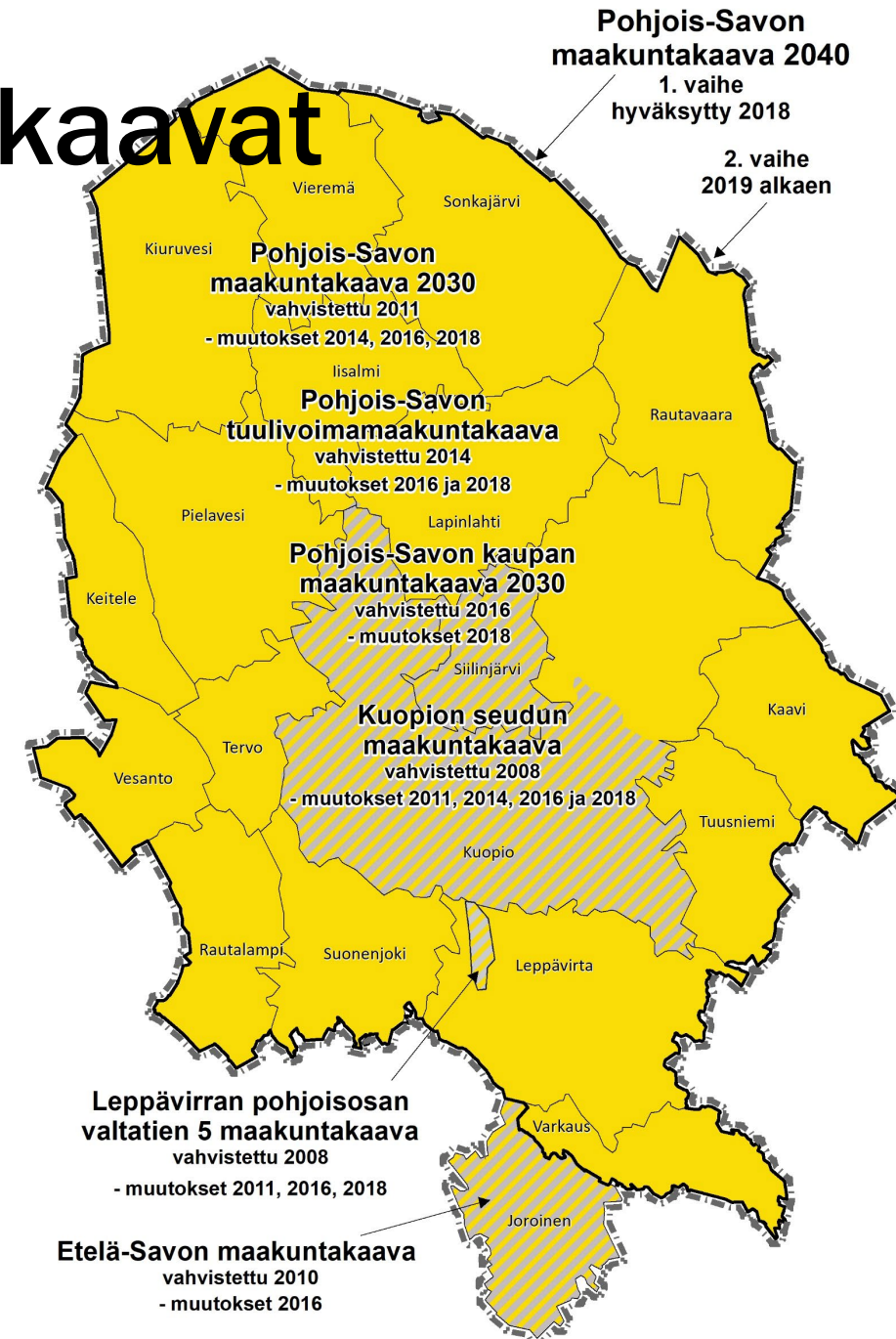
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen johti vuoden 2022 aikana eri vaiheiden jälkeen lain jakautumiseen uudistettavaan rakentamislakiin, jäljelle jäävään alueidenkäyttölakiin ja rakennetun ympäristön tietomallia koskevaan lainsäädäntöön. Rakennetun ympäristön tietomallista kerromme lisää kohdassa 7. Teemasivut.

2. Voimassa olevat maakuntakaavat

- Kuopion seudun maakuntakaava (2008)
- Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava (2008)
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 (2011)
- Tuulivoimamaakuntakaava (2014)
- Kaupan maakuntakaava 2030 (2016)
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe (2019)
- Joroisten osalta on voimassa Etelä-Savon maakuntakaavat: kokonaiskaava (2010), tuulivoimaa käsittelevä 1. vaihemaakuntakaava (2016) sekä 2. vaihemaakuntakaava (2016).

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen voimaantullessa kumotaan pääosin kaikki vanhat kaavat lukuun ottamatta 1. vaiheen maakuntakaava.

Maakuntakaava-aineisto on koottu Pohjois-Savon liiton nettisivuille erilaisiksi kaavayhdistelmiksi. Niiden käyttö on suositeltavaa, kun halutaan tutkia ja kuvata tietyn alueen maakuntakaavatilannetta esim. kuntakaavoja valmisteltaessa.

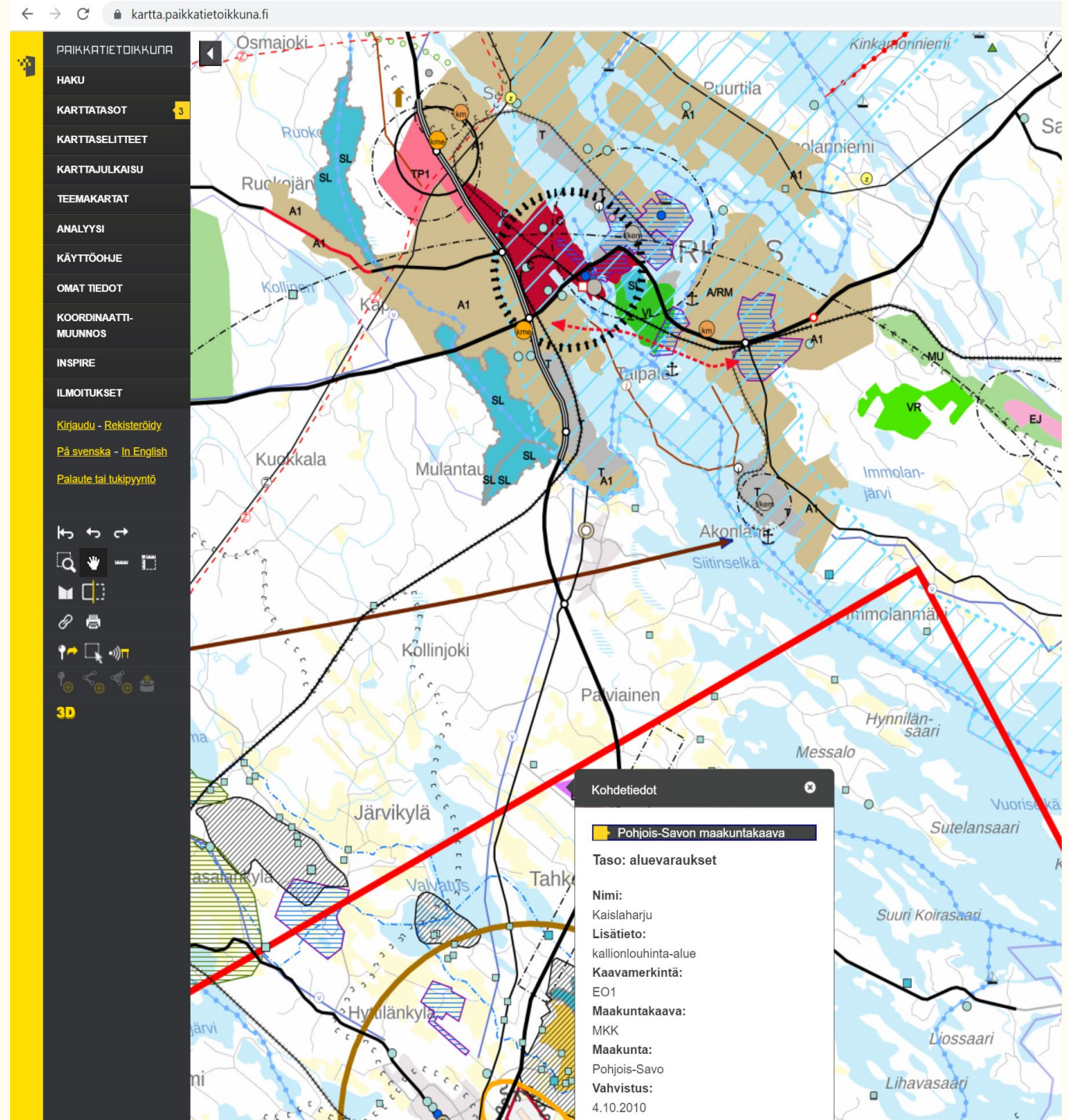

Erilaisia kaavayhdistelmiä on laadittu alueittain, teemoittain ja eri mittakaavoissa:

- Kuopion seudun maakuntakaava (1:100 000)
- Pohjois-Savon maakuntakaava (1:200 000)
 - Kuntakeskukset (1:75 000)
 - Keskustojen kulttuuriympäristöt (1:20 000)
- Etelä-Savon maakuntakaavat (1:110 000)
- Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset
- Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset, Joroinen

Havainnolliset sähköiset kaavayhdistelmät löytyvät osoitteesta: <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Siellä maakuntakaavan karttatasoja voi hakea sekä Pohjois-Savon että Etelä-Savon (Joroinen) hakusanoilla.

3. Vireillä oleva maakuntakaava; Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 on kokonais-maakuntakaava, joka laaditaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe on jo voimassa ja toinen vaihe on vireillä. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. ja 2. vaiheiden muodostama kaavallinen kokonaisuus tulee aikanaan kumoamaan pääosan ennen vuotta 2018 laadituista maakuntakaavoista.

Maakuntakaavan 2040 tavoitteena on nostaa seudullisen alueidenkäytön rajaa ja tehdä maakuntakaavaa yleispiirteisemmäksi. Tavoitteena on painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman toteutumista. Tämä tarkoittaa karsimista ja valintojen tekemistä myös kaavaprosessissa.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 hyväksytään maakuntavaltuustossa.

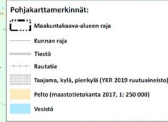
Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen tavoitteet ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin v. 2019 ja täydennettiin Joroisten osalta OAS-kuulemisen yhteydessä vuonna 2021. Keskeiset selvitykset on laadittu v. 2018-2022.

2. vaiheessa käsitellään kaikki ensimmäisen vaiheen ulkopuolelle jääneet teemat. Joidenkin teemojen osalta joudutaan myös päivittämään 1. vaiheessa tehtyjä ratkaisuja, mikäli aihepiiristä on saatavilla uutta tai tarkentunutta selvitystietoa.

Joroinen on liittynyt Pohjois-Savoon 1.1.2021. Joroisissa on edelleen voimassa Etelä-Savon maakuntakaavat, mutta ne päivitetään vireillä olevassa maakuntakaavassa. Joroisten osalta avataan kaikki teemat, joista pääosa päivitetään vain teknisesti vastaamaan Pohjois-Savon maakuntakaavojen esitystapaa ja määräyssisältöä.

Joroisten kulttuuriympäristöä ja seudullisesti merkittävää kauppaa koskeviin merkintöihin tehdään myös sisältöä koskevia muutoksia.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040
2. vaihe, KAAVAEHDOTUKSEN VALMISTELU

2. Vaiheessa käsiteltävät teemakokonaisuudet:

1. Kehittämisperiaatteet ja aluerakenne
2. Liikennejärjestelmä
3. Luonnon monimuotoisuus, luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö
4. Luonnonvarat
5. Kulttuuriympäristö
6. Energiantuotanto, yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe etenee kaavaehdotusvaiheeseen tänä vuonna. Vaikutusten-arviointi valmistuu helmikuussa. Viranomaiskuuleminen pidetään huhtikuussa ja julkinen nähtävilläolo alkusyksystä. Loppuvuodesta kaavaehdotus viimeistellään hyväksymiskäsittelyyn, joka toteutuu vuoden 2024 aikana.

**Pohjois-Savon
maakuntakaava 2040**
2. vaihe, KAAVAEHDOTUKSEN VALMISTELU
Kartta

Ohjelmisto ja ohjelmistoversio: 2023/2024/2025/2026/2027/2028/2029/2030/2031/2032/2033/2034/2035/2036/2037/2038/2039/2040/2041/2042/2043/2044/2045/2046/2047/2048/2049/2050/2051/2052/2053/2054/2055/2056/2057/2058/2059/2060/2061/2062/2063/2064/2065/2066/2067/2068/2069/2070/2071/2072/2073/2074/2075/2076/2077/2078/2079/2080/2081/2082/2083/2084/2085/2086/2087/2088/2089/2090/2091/2092/2093/2094/2095/2096/2097/2098/2099/2100/2101/2102/2103/2104/2105/2106/2107/2108/2109/2110/2111/2112/2113/2114/2115/2116/2117/2118/2119/2120/2121/2122/2123/2124/2125/2126/2127/2128/2129/2130/2131/2132/2133/2134/2135/2136/2137/2138/2139/2140/2141/2142/2143/2144/2145/2146/2147/2148/2149/2150/2151/2152/2153/2154/2155/2156/2157/2158/2159/2160/2161/2162/2163/2164/2165/2166/2167/2168/2169/2170/2171/2172/2173/2174/2175/2176/2177/2178/2179/2180/2181/2182/2183/2184/2185/2186/2187/2188/2189/2190/2191/2192/2193/2194/2195/2196/2197/2198/2199/2200/2201/2202/2203/2204/2205/2206/2207/2208/2209/2210/2211/2212/2213/2214/2215/2216/2217/2218/2219/2220/2221/2222/2223/2224/2225/2226/2227/2228/2229/2230/2231/2232/2233/2234/2235/2236/2237/2238/2239/2240/2241/2242/2243/2244/2245/2246/2247/2248/2249/2250/2251/2252/2253/2254/2255/2256/2257/2258/2259/2260/2261/2262/2263/2264/2265/2266/2267/2268/2269/2270/2271/2272/2273/2274/2275/2276/2277/2278/2279/2280/2281/2282/2283/2284/2285/2286/2287/2288/2289/2290/2291/2292/2293/2294/2295/2296/2297/2298/2299/2300/2301/2302/2303/2304/2305/2306/2307/2308/2309/2310/2311/2312/2313/2314/2315/2316/2317/2318/2319/2320/2321/2322/2323/2324/2325/2326/2327/2328/2329/2330/2331/2332/2333/2334/2335/2336/2337/2338/2339/2340/2341/2342/2343/2344/2345/2346/2347/2348/2349/2350/2351/2352/2353/2354/2355/2356/2357/2358/2359/2360/2361/2362/2363/2364/2365/2366/2367/2368/2369/2370/2371/2372/2373/2374/2375/2376/2377/2378/2379/2380/2381/2382/2383/2384/2385/2386/2387/2388/2389/2390/2391/2392/2393/2394/2395/2396/2397/2398/2399/2400/2401/2402/2403/2404/2405/2406/2407/2408/2409/2410/2411/2412/2413/2414/2415/2416/2417/2418/2419/2420/2421/2422/2423/2424/2425/2426/2427/2428/2429/2430/2431/2432/2433/2434/2435/2436/2437/2438/2439/2440/2441/2442/2443/2444/2445/2446/2447/2448/2449/2450/2451/2452/2453/2454/2455/2456/2457/2458/2459/2460/2461/2462/2463/2464/2465/2466/2467/2468/2469/2470/2471/2472/2473/2474/2475/2476/2477/2478/2479/2480/2481/2482/2483/2484/2485/2486/2487/2488/2489/2490/2491/2492/2493/2494/2495/2496/2497/2498/2499/2500/2501/2502/2503/2504/2505/2506/2507/2508/2509/2510/2511/2512/2513/2514/2515/2516/2517/2518/2519/2520/2521/2522/2523/2524/2525/2526/2527/2528/2529/2530/2531/2532/2533/2534/2535/2536/2537/2538/2539/2540/2541/2542/2543/2544/2545/2546/2547/2548/2549/2550/2551/2552/2553/2554/2555/2556/2557/2558/2559/2560/2561/2562/2563/2564/2565/2566/2567/2568/2569/2570/2571/2572/2573/2574/2575/2576/2577/2578/2579/2580/2581/2582/2583/2584/2585/2586/2587/2588/2589/2590/2591/2592/2593/2594/2595/2596/2597/2598/2599/2600/2601/2602/2603/2604/2605/2606/2607/2608/2609/2610/2611/2612/2613/2614/2615/2616/2617/2618/2619/2620/2621/2622/2623/2624/2625/2626/2627/2628/2629/2630/2631/2632/2633/2634/2635/2636/2637/2638/2639/2640/2641/2642/2643/2644/2645/2646/2647/2648/2649/2650/2651/2652/2653/2654/2655/2656/2657/2658/2659/2660/2661/2662/2663/2664/2665/2666/2667/2668/2669/2670/2671/2672/2673/2674/2675/2676/2677/2678/2679/2680/2681/2682/2683/2684/2685/2686/2687/2688/2689/2690/2691/2692/2693/2694/2695/2696/2697/2698/2699/2700/2701/2702/2703/2704/2705/2706/2707/2708/2709/2710/2711/2712/2713/2714/2715/2716/2717/2718/2719/2720/2721/2722/2723/2724/2725/2726/2727/2728/2729/2730/2731/2732/2733/2734/2735/2736/2737/2738/2739/2740/2741/2742/2743/2744/2745/2746/2747/2748/2749/2750/2751/2752/2753/2754/2755/2756/2757/2758/2759/2760/2761/2762/2763/2764/2765/2766/2767/2768/2769/2770/2771/2772/2773/2774/2775/2776/2777/2778/2779/2780/2781/2782/2783/2784/2785/2786/2787/2788/2789/2790/2791/2792/2793/2794/2795/2796/2797/2798/2799/2800/2801/2802/2803/2804/2805/2806/2807/2808/2809/2810/2811/2812/2813/2814/2815/2816/2817/2818/2819/2820/2821/2822/2823/2824/2825/2826/2827/2828/2829/2830/2831/2832/2833/2834/2835/2836/2837/2838/2839/2840/2841/2842/2843/2844/2845/2846/2847/2848/2849/2850/2851/2852/2853/2854/2855/2856/2857/2858/2859/2860/2861/2862/2863/2864/2865/2866/2867/2868/2869/2870/2871/2872/2873/2874/2875/2876/2877/2878/2879/2880/2881/2882/2883/2884/2885/2886/2887/2888/2889/2890/2891/2892/2893/2894/2895/2896/2897/2898/2899/2900/2901/2902/2903/2904/2905/2906/2907/2908/2909/2910/2911/2912/2913/2914/2915/2916/2917/2918/2919/2920/2921/2922/2923/2924/2925/2926/2927/2928/2929/2930/2931/2932/2933/2934/2935/2936/2937/2938/2939/2940/2941/2942/2943/2944/2945/2946/2947/2948/2949/2950/2951/2952/2953/2954/2955/2956/2957/2958/2959/2960/2961/2962/2963/2964/2965/2966/2967/2968/2969/2970/2971/2972/2973/2974/2975/2976/2977/2978/2979/2980/2981/2982/2983/2984/2985/2986/2987/2988/2989/2990/2991/2992/2993/2994/2995/2996/2997/2998/2999/3000/3001/3002/3003/3004/3005/3006/3007/3008/3009/3010/3011/3012/3013/3014/3015/3016/3017/3018/3019/3020/3021/3022/3023/3024/3025/3026/3027/3028/3029/3030/3031/3032/3033/3034/3035/3036/3037/3038/3039/3040/3041/3042/3043/3044/3045/3046/3047/3048/3049/3050/3051/3052/3053/3054/3055/3056/3057/3058/3059/3060/3061/3062/3063/3064/3065/3066/3067/3068/3069/3070/3071/3072/3073/3074/3075/3076/3077/3078/3079/3080/3081/3082/3083/3084/3085/3086/3087/3088/3089/3090/3091/3092/3093/3094/3095/3096/3097/3098/3099/3100/3101/3102/3103/3104/3105/3106/3107/3108/3109/3110/3111/3112/3113/3114/3115/3116/3117/3118/3119/3120/3121/3122/3123/3124/3125/3126/3127/3128/3129/3130/3131/3132/3133/3134/3135/3136/3137/3138/3139/3140/3141/3142/3143/3144/3145/3146/3147/3148/3149/3150/3151/3152/3153/3154/3155/3156/3157/3158/3159/3160/3161/3162/3163/3164/3165/3166/3167/3168/3169/3170/3171/3172/3173/3174/3175/3176/3177/3178/3179/3180/3181/3182/3183/3184/3185/3186/3187/3188/3189/3190/3191/3192/3193/3194/3195/3196/3197/3198/3199/3200/3201/3202/3203/3204/3205/3206/3207/3208/3209/3210/3211/3212/3213/3214/3215/3216/3217/3218/3219/3220/3221/3222/3223/3224/3225/3226/3227/3228/3229/3230/3231/3232/3233/3234/3235/3236/3237/3238/3239/3240/3241/3242/3243/3244/3245/3246/3247/3248/3249/3250/3251/3252/3253/3254/3255/3256/3257/3258/3259/3260/3261/3262/3263/3264/3265/3266/3267/3268/3269/3270/3271/3272/3273/3274/3275/3276/3277/3278/3279/3280/3281/3282/3283/3284/3285/3286/3287/3288/3289/3290/3291/3292/3293/3294/3295/3296/3297/3298/3299/3300/3301/3302/3303/3304/3305/3306/3307/3308/3309/3310/3311/3312/3313/3314/3315/3316/3317/3318/3319/3320/3321/3322/3323/3324/3325/3326/3327/3328/3329/3330/3331/3332/3333/3334/3335/3336/3337/3338/3339/3340/3341/3342/3343/3344/3345/3346/3347/3348/3349/3350/3351/3352/3353/3354/3355/3356/3357/3358/3359/3360/3361/3362/3363/3364/3365/3366/3367/3368/3369/3370/3371/3372/3373/3374/3375/3376/3377/3378/3379/3380/3381/3382/3383/3384/3385/3386/3387/3388/3389/3390/3391/3392/3393/3394/3395/3396/3397/3398/3399/3400/3401/3402/3403/3404/3405/3406/3407/3408/3409/3410/3411/3412/3413/3414/3415/3416/3417/3418/3419/3420/3421/3422/3423/3424/3425/3426/3427/3428/3429/3430/3431/3432/3433/3434/3435/3436/3437/3438/3439/3440/3441/3442/3443/3444/3445/3446/3447/3448/3449/3450/3451/3452/3453/3454/3455/3456/3457/3458/3459/3460/3461/3462/3463/3464/3465/3466/3467/3468/3469/3470/3471/3472/3473/3474/3475/3476/3477/3478/3479/3480/3481/3482/3483/3484/3485/3486/3487/3488/3489/3490/3491/3492/3493/3494/3495/3496/3497/3498/3499/3500/3501/3502/3503/3504/3505/3506/3507/3508/3509/3510/3511/3512/3513/3514/3515/3516/3517/3518/3519/3520/3521/3522/3523/3524/3525/3526/3527/3528/3529/3530/3531/3532/3533/3534/3535/3536/3537/3538/3539/3540/3541/3542/3543/3544/3545/3546/3547/3548/3549/3550/3551/3552/3553/3554/3555/3556/3557/3558/3559/3560/3561/3562/3563/3564/3565/3566/3567/3568/3569/3570/3571/3572/3573/3574/3575/3576/3577/3578/3579/3580/3581/3582/3583/3584/3585/3586/3587/3588/3589/3590/3591/3592/3593/3594/3595/3596/3597/3598/3599/3600/3601/3602/3603/3604/3605/3606/3607/3608/3609/3610/3611/3612/3613/3614/3615/3616/3617/3618/3619/3620/3621/3622/3623/3624/3625/3626/3627/3628/3629/3630/3631/3632/3633/3634/3635/3636/3637/3638/3639/3640/3641/3642/3643/3644/3645/3646/3647/3648/3649/3650/3651/3652/3653/3654/3655/3656/3657/3658/3659/3660/3661/3662/3663/3664/3665/3666/3667/3668/3669/3670/3671/3672/3673/3674/3675/3676/3677/3678/3679/3680/3681/3682/3683/3684/3685/3686/3687/3688/3689/3690/3691/3692/3693/3694/3695/3696/3697/3698/3699/3700/3701/3702/3703/3704/3705/3706/3707/3708/3709/3710/3711/3712/3713/3714/3715/3716/3717/3718/3719/3720/3721/3722/3723/3724/3725/3726/3727/3728/3729/3730/3731/3732/3733/3734/3735/3736/3737/3738/3739/3740/3741/3742/3743/3744/3745/3746/3747/3748/3749/3750/3751/3752/3753/3754/3755/3756/3757/3758/3759/3760/3761/3762/3763/3764/3765/3766/3767/3768/3769/3770/3771/3772/3773/3774/3775/3776/3777/3778/3779/3780/3781/3782/3783/3784/3785/3786/3787/3788/3789/3790/3791/3792/3793/3794/3795/3796/3797/3798/3799/3800/3801/3802/3803/3804/3805/3806/3807/3808/3809/3810/3811/3812/3813/3814/3815/3816/3817/3818/3819/3820/3821/3822/3823/3824/3825/3826/3827/3828/3829/3830/3831/3832/3833/3834/3835/3836/3837/3838/3839/3840/3841/3842/3843/3844/3845/3846/3847/3848/3849/3850/3851/3852/3853/3854/3855/3856/3857/3858/3859/3860/3861/3862/3863/3864/3865/3866/3867/3868/3869/3870/3871/3872/3873/3874/3875/3876/3877/3878/3879/3880/3881/3882/3883/3884/3885/3886/3887/3888/3889/3890/3891/3892/3893/3894/3895/3896/3897/3898/3899/3900/3901/3902/3903/3904/3905/3906/3907/3908/3909/3910/3911/3912/3913/3914/3915/3916/3917/3918/3919/3920/3921/3922/3923/3924/3925/3926/3927/3928/3929/3930/3931/3932/3933/3934/3935/3936/3937/3938/3939/3940/3941/3942/3943/3944/3945/3946/3947/3948/3949/3950/3951/3952/3953/3954/3955/3956/3957/3958/3959/3960/3961/3962/3963/3964/3965/3966/3967/3968/3969/3970/3971/3972/3973/3974/3975/3976/3977/3978/3979/3980/3981/3982/3983/3984/3985/3986/3987/3988/3989/3990/3991/3992/3993/3994/3995/3996/3997/3998/3999/4000/4001/4002/4003/4004/4005/4006/4007/4008/4009/4010/4011/4012/4013/4014/4015/4016/4017/4018/4019/4020/4021/4022/4023/4024/4025/4026/4027/4028/4029/4030/4031/4032/4033/4034/4035/4036/4037/4038/4039/4040/4041/4042/4043/4044/4045/4046/4047/4048/4049/4050/4051/4052/4053/4054/4055/4056/4057/4058/4059/4060/4061/4062/4063/4064/4065/4066/4067/4068/4069/4070/4071/4072/4073/4074/4075/4076/4077/4078/4079/4080/4081/4082/4083/4084/4085/4086/4087/4088/4089/4090/4091/4092/4093/4094/4095/4096/4097/4098/4099/4100/4101/4102/4103/4104/4105/4106/4107/4108/4109/4110/4111/4112/4113/4114/4115/4116/4117/4118/4119/4120/4121/4122/4123/4124/4125/4126/4127/4128/4129/4130/4131/4132/4133/4134/4135/4136/4137/4138/4139/4140/4141/4142/4143/4144/4145/4146/4147/4148/4149/4150/4151/4152/4153/4154/4155/4156/4157/4158/4159/4160/4161/4162/4163/4164/4165/4166/4167/4168/4169/4170/4171/4172/4173/4174/4175/4176/4177/4178/4179/4180/4181/4182/4183/4184/4185/4186/4187/4188/4189/4190/4191/4192/4193/4194/4195/4196/4197/4198/4199/4200/4201/4202/4203/4204/4205/4206/4207/4208/4209/4210/4211/4212/4213/4214/4215/4216/4217/4218/4219/4220/4221/4222/4223/4224/4225/4226/4227/4228/4229/4230/4231/4232/4233/4234/4235/4236/4237/4238/4239/4240/4241/4242/4243/4244/4245/4246/4247/4248/4249/4250/4251/4252/4253/4254/4255/4256/4257/4258/4259/4260/4261/4262/4263/4264/4265/4266/4267/4268/4269/4270/4271/4272/4273/4274/4275/4276/4277/4278/4279/4280/4281/4282/4283/4284/4285/4286/4287/4288/4289/4290/4291/4292/4293/4294/4295/4296/4297/4298/4299/4300/4301/4302/4303/4304/4305/4306/4307/4308/4309/4310/4311/4312/4313/4314/4315/4316/4317/4318/4319/4320/4321/4322/4323/4324/4325/4326/4327/4328/4329/4330/4331/4332/4333/4334/4335/4336/4337/4338/4339/4340/4341/4342/4343/4344/4345/4346/4347/4348/4349/4350/4351/4352/4353/4354/4355/4356/4357/4358/4359/4

4. Vireille tuleva maakuntakaava

Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelmassa vuodelle 2023 on linjattu uuden maakuntakaavan käynnistäminen. Käynnistyvässä maakuntakaavassa käsitellään sellaiset asiat, jotka eivät ole ehtineet maakuntakaavan 2040, 2. vaiheeseen ja joista valmistuu selvityksiä vuoden 2023 aikana.

Yaran kaivosalueen laajennussuunnitelmat ja alueidenkäytöntarpeet otetaan huomioon käynnistyvässä maakuntakaavassa. Yaran kaivostoimintojen laajentumista tutkiva YVA-hanke on vireillä. Yaran kaivoksen nykyiset luvitetut malmivarat mahdollistavat kaivostoiminnan jatkumisen vuoteen 2035 asti. Toiminnan jatkuminen sen jälkeen vaatii uusia malmivaroja sekä lisää läjitysalueita. Kaivoksen laajennushankkeen ympäristövaikutusten arviointi on käynnissä ja se tuottaa selvitystietoa myös maakuntakaavoitusta varten. YVA-hankkeessa tarkastellaan ympäristövaikutuksia, joita aiheutuisi mm. Laukansalon uudesta louhoksesta, nykyisten louhosten laajennuksista, uusista sivukiven läjitysalueista ja rikastushiekka-altaan laajennuksesta

Aurinkoenergia täydentää maakuntakaavoissa tarkasteltujen päästöttömien energiamuotojen kokonaisuutta. Pohjois-Savon liitto selvittää maakunnan aurinkoenergiapotentiaalia vuoden 2023 aikana Ympäristöministeriön myöntämän vihreän siirtymän investointien edistämiseen tarkoitetulla avustuksella. Teollisen kokoluokan aurinkovoimapuistojen sijoituspaikkoja voivat olla esim. vanhat turvetuotantoalueet.

5. Maakuntakaavan oikeusvaikutukset

Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan (maankäyttö- ja rakennuslaki 32 §)

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Perusteellinen kuvaus maakuntakaavan oikeusvaikutuksista löytyy Pohjois-Savon liiton www-sivulta osoitteesta:

[Maakuntakaavan oikeusvaikutukset \(pohjois-savo.fi\)](http://pohjois-savo.fi/maakuntakaavan_oikeusvaikutukset)

5.1 Maakuntakaavan joustaminen

Maakuntakaavalla pyritään entistä enemmän tukemaan maakunnan kehittämisedellytyksiä, mikä edellyttää maakuntakaavalta riittävää joustavuutta. Joustaminen voi koskea sekä aluevarauksia että kaavamääräyksiä. Maakuntakaava joustaa kolmitasoisesti:

I) Maakuntakaavan täsmentyminen

Kaavajärjestelmän peruseriaatteena on, että yleispiir-teisempää maankäyttösuunnitelmaa täsmennetään yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä.

II) Hyväksyttävä eroavuus maakuntakaavaan

Maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan tavoite ei

muutu. Poikettaessa maakuntakaavassa osoitetusta maankäytöstä on maakuntakaavan tavoite turvattava samassa kaavassa, jossa poikkeaminen tehdään. Maakuntakaavasta poikkeamista tulee perustella.

III) Maakuntakaavan muuttamista edellyttävä ratkaisu

Maakuntakaavan kanssa ristiriidassa olevaa kaavaratkaisua ei voida toteuttaa ilman, että sitä ennen maakuntakaava muutetaan. Mitä merkittävämmästä kaava-asiasta on kyse, sitä varmemmin ristiriita nousee joustamisen esteeksi.

Kaavaratkaisun voidaan katsoa olevan ristiriidassa maakuntakaavan kanssa, mikäli kyseessä ei ole edellisessä kohdassa tarkoitettu perusteltu hyväksyttävä eroavuus maakuntakaavasta.

6. Maankäytön suunnittelun vuosikatsaus

Maakuntakaavoituksen toteutumisen seuraaminen kuntakaavoista annettavien lausuntojen kautta on ydintehtäväämme. Vuoden 2022 aikana liiton alueidenkäytön vastuualue sai n. 130 lausuntopyyntöä. Verrattuna edellisvuoteen 2021 (155 kpl) lausuntopyyntöjen määrä oli pienempi.

Pohjois-Savossa on ollut vireillä ja aktiivisessa työvaiheessa **yleiskaavoja** tai niiden muutoksia 14 kunnassa. Kolmasosa yleiskaavatöistä on pienialaisia rantayleiskaavojen muutoksia. Lisämessä vireillä on koko kunnan strateginen yleiskaava ja Kuopiossa on vireillä merkittäviä keskustaa ja muuta taajamaympäristöä koskevia yleiskaavoja. Kuntien kaavoitusaktiivisuus on säilynyt korkeana.

Osaan kuntakaavoja koskevista lausuntopyynnöistä olemme antaneet palautteen lausuntopalavereissa.

Toimintasuunnitelman mukaisesti seuraamme lausuntoja nykyisin määrän sijaan laadullisin mittarein. Ohjaavaa palautetta annoimme noin 20 lausunnossa, jotka koskivat Tiilikjärven kansallispuistoa, Yaran YVA-prosessia, TEN-verkon lupamenettelyä, kaivoslakia, Tervalamminvuoren, Vuorimäen, Luolakankaan ja Laulurämeen tuulivoimahankkeiden YVA-prosesseja, kulttuuriperintöstrategiaa, maanteiden toiminnallisen luokituksen arviomuistiota, väyläverkon investointiohjelmää, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Kainuun maakuntakaavoja sekä Etelä-Siilinjärven yleiskaavaa sekä muutamaa Kuopion asemakaavamuutosta.

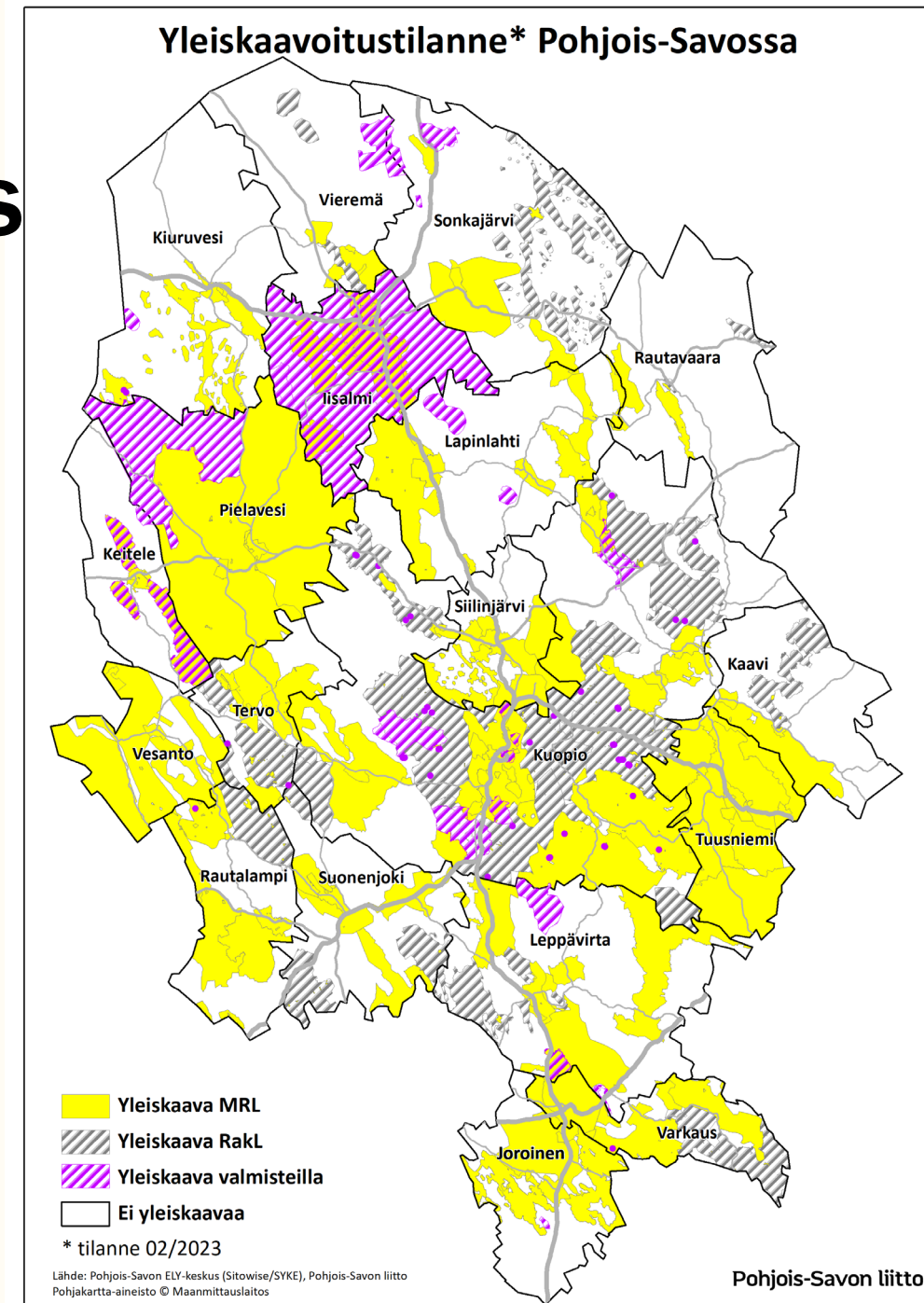
Yksi lausunnoistamme koski maakuntakaavan vastaista ratkaisua Pielaveden pohjoisosan rantaosayleiskaavan luonnoksessa.

6. Maankäytön suunnittelun vuosikatsaus - yleiskaavoitus

Pohjois-Savossa on vuoden 2022 aikana ollut vireillä ja aktiivisessa työvaiheessa noin 30 **yleiskaavaa** (edellisvuosina noin 20 kpl). Yleiskaavojen tarkastelutaso vaihtelee eri kunnissa. Yleiskaavojen määrän merkittävää kasvua selittää tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden käynnistyminen useassa kunnassa. Tuulivoimayleiskaavat muodostavat **kolmasosan** vireillä olevista yleiskaavoista Pohjois-Savossa.

Vuoden 2022 aikana valmistuivat mm. Suonenjoen Suonteen alueen rantaosayleiskaava, Etelä-Siilinjärven yleiskaava ja Lapinlahden Alapitkän länsiosan osayleiskaavat.

Yleiskaavatilanteen valtakunnallista seuranta varten kunnat toimittavat valmiiden yleiskaavojen rajaukset Suomen ympäristökeskukselle (SYKE).

7. Teemasivut

- Aurinkovoimaselvitys

Ympäristöministeriö myönsi Pohjois-Savon liitolle 30 000 euron avustuksen vihreää siirtymää edistäviin investointihankkeisiin. Liitto selvittää vuoden 2023 aikana **maakunnan aurinkovoimapotentialiaa**. Tietoa kerätään käynnissä olevista aurinkovoimahankkeista ja lisäksi tunnis-tetaan uusia soveltuvia alueita. Aurinkovoimatuotannolle potentiaaleiksi alueiksi on alustavasti ajateltu muun muassa käytöstä poistuneita ja poistuvia turvetuotantoalueita.

Potentiaalisia aurinkoenergian tuotantoalueita tutkitaan mm. riittävien sähkönsiirtoyhteyksien, yhtenäisen avoimen pinta-alan, soiden jäljellä olevan turvekerroksen, kuivatusmahdollisuuksien, aurinkoisuuden ja alueiden topografian kannalta.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimatuotannon ulkopuolelle rajattavia alueita ovat taajamat, maatalous, vesistöt, liikenneväylät, virkistys- ja luonnonsuojelualueet ja esim. merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja arvokkaat maisema-alueet.

Selvityksessä tuotetaan alueista merkittävimpien vaikutusten kuvaukset.

(Joroisten lentopaikan aurinkovoimapuisto. Valokuva: Akseli Muraja)

Pohjois-Savon liitto

7.1 Tuulivoimarakentamisen yhteisvaikutukset

Pohjois-Savoon toteutettavissa olevien 25 tuulivoimapotentialin alueen sekä naapurimaakuntiin sijoittuvien tuulivoima-alueiden maisemallisia yhteisvaikutuksia on tarkasteltu maakunta-kaavatyötä varten.

Kokoluokaltaan maakunnallisesti merkittävien tuulipuistojen ympärille on osoitettu viereisen kartan mukaiset vyöhykkeet 5, 12 ja 25 km päähän. Kunkin alueen maisemallista herkkyyttä on arvioitu maiseman avoimuuden ja sulkeutuneisuuden suhteen sekä pienipiirteisyyden ja maisemallisesti merkittävien valtakunnallisten tai maakunnallisten maisema-alueiden tai rakennettujen kulttuuriympäristöjen sijainnin suhteen. Myös alueen virkistysarvoja on otettu tarkastelussa huomioon.

Lisäksi on arvioitu läheisten tuulivoima-alueiden keskinäisiä yhteisvaikutuksia. Selvityksen [raportti](#) löytyy kokonaisuudessa liiton nettisivulta.

7.2 Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (Ryhti)

- Rakennetun ympäristön tietomalliin kootaan koneluettavat tiedot kaikista Suomen maankäytön suunnitteluun liittyvistä kaavoista ja rakentamisen luvista.
- SYKE:n ylläpitämä valtakunnallinen tietojärjestelmä aukeaa käyttäjille vaiheittain vuonna 2024.
- Tiedontuottajat vastaavat tietojen ajantasaisuudesta.
- Tiedot toimitetaan valtakunnalliseen järjestelmään ensisijaisesti rajapintojen kautta.
- Kunnille ja maakuntien liitoille tarjotaan tukea muutokseen. Pohjois-Savon oma tukihenkilö on projektipäällikkö Satu Reisko DigiFinlandilla
- Lisätietoja www.ym.fi/ryhti

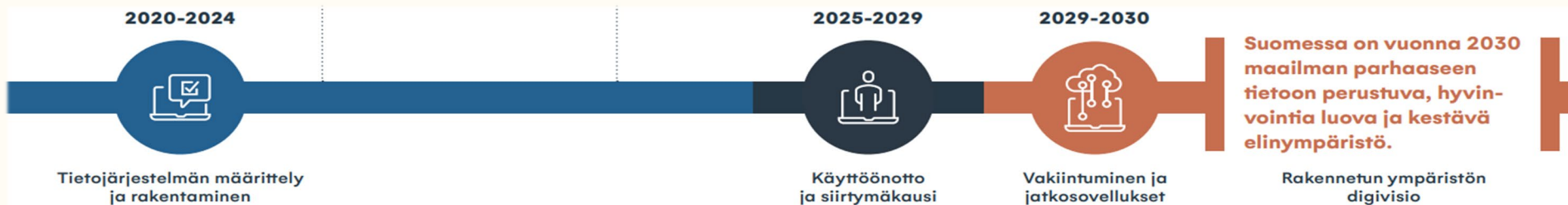
Vuonna 2024 rakennetun ympäristön tietojärjestelmään vietäviä tietoja ovat:

Rakentamisen tiedot

- rakentamisluvat
- purkamisluvat
- maisematyöluvat
- poikkeamispäätökset
- rakennusjärjestykset

Alueidenkäytön tiedot

- asemakaavat
- tonttijakosuunnitelmat
- yleiskaavat
- maakuntakaavat
- rakennuskiellot
- rakentamis- ja toimenpiderajoitukset
- suunnittelutarvealueet
- kaupunkiseutusuunnitelmat

8. Yhteystietomme

kunta	vastuhenkilö liitossa
Iisalmi	Patrick Hublin
Joroinen	Annaelina Isola
Kaavi	Mikko Rummukainen
Keitele	Annaelina Isola
Kiuruvesi	Annaelina Isola
Kuopio	Annaelina Isola
Lapinlahti	Patrick Hublin
Leppävirta	Patrick Hublin
Pielavesi	Mikko Rummukainen
Rautalampi	Annaelina Isola
Rautavaara	Mikko Rummukainen
Siilinjärvi	Annaelina Isola
Sonkajärvi	Mikko Rummukainen
Suonenjoki	Mikko Rummukainen
Tervo	Mikko Rummukainen
Tuusniemi	Mikko Rummukainen
Varkaus	Annaelina Isola
Vesanto	Annaelina Isola
Vieremä	Mikko Rummukainen

Suunnittelujohtaja **Annaelina Isola**, p. 044 714 2609

- Alueidenkäyttö kokonaisuutena, maakuntakaavoitus

Maakuntainsinööri **Patrick Hublin**, p. 044 714 2683

- Liikennejärjestelmä, luonnonsuojelu

Aluesuunnitteluasiantuntija **Mikko Rummukainen**, p. 044 714 2655

- Paikkatiedot, kartat, tuulivoima, maa-ainekset

Maakuntasuunnittelija **N.N.** (täytetään 3/2023)

- Ilmastonmuutos ja vihreä siirtymä

Toimistosihtööri **Irma Kajan**, p. 044 714 2640

- Aluerakennetyöryhmä, kuulemis- ja neuvottelujärjestelyt

Hankejohtaja **Riitta Forsten-Astikainen**, p. 044 714 2611

- Viitoskäytävä –hanke

Hankeassistentti **Venla Honkala**, p. 044 714 2677

- Viitoskäytävä –hanke

Sähköpostit: etunimi.sukunimi@pohjois-savo.fi

kirjaamo@pohjois-savo.fi

Posti- ja käyntiosoite:

Pohjois-Savon liitto

Sepänkatu 1 A

70100 KUOPIO

Pohjois-Savon liitto

Kiitos!

Suunnittelujohtaja Annaelina Isola
p. 044 714 2609, annaelina.isola@pohjois-savo.fi

TIETOA TAITOA TEKOJA

Pohjois-Savon liitto